

Szintetizálni a hazai medicinát

Interjú Prof. Dr. Poór Gyulával a Magyar Orvostudományi Napok konferencia kapcsán

November elején nagy sikerrel zajlott le Budapesten az év kiemelkedő orvosi eseménye, a Magyar Orvostudományi Napok. A Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége által rendezett háromnapos konferencia céljainak megvalósulásáról és a MOTESZ egyéb feladatairól kérdeztük a szervezet elnökét, Dr. Poór Gyula professzort.

– Professzor úr, mi volt a célja a MOTESZ-nak a Magyar Orvostudományi Napok megrendezésével?

A konferenciát a tavalyi évben először azért hívtuk életre, hogy néhány napra szintetizálni tudjuk a részekre szakadt hazai medicinát. Ezt a modern klinikai orvostudomány multidiszciplináris elemeinek összegzésével és a népegészségügyileg jelentős határterületi betegségek áttekintésével próbáltuk meg elérni. A célunk tehát hasonló, mint a MOTESZ elődszervezetének, a MORTESZ-nak volt a két világháború között rendezett Magyar Orvosi Nagyhét kapcsán, melyet alapító elnökként 1931-ben Korányi Sándor professzor fémjelzett. A legfrissebb elméleti és gyakorlati ismeretek áttekintésével természetesen idén is a betegellátás különböző területein tevékenykedő kollégák általános és szakirányú tudását egyidejűleg igyekeztünk naprakésszé tenni, hogy még eredményesebben végezhessek napi gyógyító munkájukat.

– Melyek a modern klinikai orvostudomány legfontosabb multidiszciplináris elemei?

Ennek kulcseleme az összes klinikai szakterületet átható molekuláris szemlélet és tudás térhódítása, a rendszerbiológián alapuló rendszerszintű orvostudomány, valamint a kutatást és klinikumot összekötő translációs gondolkodás megjelenése. Idesorolhatjuk a korai diagnosztikára, szűrésekre és a prognosztikai markerek alkalmazására való általános törekvést, vagy a gyógyszeres terápián belüli új irányvonalat. Ez a célzottan kifejlesztett molekulák, például a biológiai szerek alkalmazását, a prediktív géndiagnosztikát követő személyre szabott gyógyszerrendelést, vagy a célértékek kitűzésével járó centrumszintű kezelések elterjedését egyaránt jelenti. A manuális területeken mindenütt minimál invazív műtéti technikákra törekszünk, és az orvosi beavatkozások eredményességét állapotfelmérésekkel és egészséggazdasági számításokkal igazoljuk. Mindehhez hozzáadódik az egész medicinát átható digitális forradalom, az e-vizit és az e-paciens jövőbeli lehetőségével, ami egy merőben új orvos-beteg viszony létrejöttét is feltételezi. Az idei konferenciánk három napja alatt, elsősorban a tudományos nyitóelőadások révén ezen kérdések nagy részét sikerült érintenünk.

– Milyen határterületi kérdéseket tárgyaltak az egyes szekciókban?

A programban fontos helyet kaptak a pszichiátria kapcsolódási pontjai, a gyermekgyógyászat XXI. századi kihívásai, az idősgyógyászat lehetőségei, a fejfájás gyakorlati kérdései, vagy a gyulladás különböző hátterű kórképek kialakulásában

betöltött szerepének tárgyalása. Idén lehetőséget adtunk a Magyar Tudományos Akadémia Lendület Programjában résztvevő fiatal kutatóknak is azon eredményeik bemutatására, melyek multidiszciplináris klinikai jelentőséggel bírnak.

– A résztvevők visszajelzései egyértelműen a konferencia magas színvonalát emelik ki. Hogyan sikerült ezt elérni?

A Magyar Orvostudományi Napok konferenciája a novemberi Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat része, ami kötelez bennünket. A fővédnök Lovász László akadémikus, az MTA elnöke volt, a megnyitón részt vett Freund Tamás akadémiai alelnök és Kosztolányi György akadémikus, az MTA Orvosi Osztályának elnöke. Rajtuk kívül további tíz akadémikus vállalt előadást, és előadónak valamint üléselnöknek minden témában az adott szakterület nemzetközileg elismert kiváló képviselőjét sikerült megnyernünk. A magas tudományos színvonal mellett ugyanakkor célunk volt a közérthetőség megőrzése, hiszen a rendezvény elsősorban a legfrissebb klinikai gyakorlati ismereteket tekintette át. Úgy gondolom, hogy sikerült kielégítenünk a több mint kétszáz résztvevő igényeit, akik a részvétellel az új információk mellett magas kreditpontot is tudtak gyűjteni.

– Milyen kerekasztal beszélgetések egészítették ki a tudományos szekciókat?

Idén két kerekasztal beszélgetésre került sor. Az egyik a szakemberek széles rétegét érintő genetikai és jogi vonatkozásaival foglalkozott, aminek aktualitását a genetikai törvény végrehajtásának közeli realitása adja. A másik kerekasztal beszélgetés az egészségügy megoldandó feladatait tárgyalta, itt a nyitóelőadást Zombor Gábor egészségügyért felelős államtitkár tartotta. Hasznos volt tájékozódni a várható kormányzati irányvonalakról, és azt az egészségügy országos irányítóinak, így az OEP, a GYEMSZI, az Orvosi Kamara, az Innovatív Gyógyszergyártók Szövetsége és a MOTESZ vezetőinek a hallgatósággal együtt megvitatni.

– A konferencia visszatérő szervezésén túl milyen szakmai feladatokon dolgozik a MOTESZ?

A Magyar Orvosi Napok szervezése tulajdonképpen a MOTESZ szakterületek feletti integratív szerepének a része, amibe az egyes társaságok szolgálata és a hazai medicina nemzetközi képviselete is beletartozik. Ezen felül kiemelt feladatunk a hazai népegészségügyi helyzet javítása, valamint az orvostársadalom és a civil társadalom közötti kapcsolatok elmélyítése, másképp fogalmazva az orvostársadalom tekinthetőnek visszaszerzése.

– Hogyan képviseli a MOTESZ a tagegyesületeit?

Amikor a Szövetség elnökévé választottak, egy kérdőívvel fordultunk a 128 tagegyesülethez, avval kapcsolatban, hogy milyen MOTESZ-t szeretnének. A válaszok egyértelműen egy tagegyesületeit szolgáló MOTESZ elnökséget igényeltek, ezért ez képezte megújult cselekvésünk alapját. Tehát amikor

a Szövetség nemrég állást foglalt az egészségügy aktuális feladatainak meghatározása kapcsán, az államtitkárságnak megküldött és a Magyar Orvosi Napok kerekasztalán is előadott véleményünket a tagtársaságok megkérdezése alapján alakítottuk ki. A különböző szakterületek párbeszédét és információval való ellátását segíti a MOTESZ honlapon kezdeményezett network is, amit folyamatosan fejlesztenünk kell, hiszen az ilyen orvosi fórum hiánypótló a szakmai közéletben. Társaságaink nemzetközi képviselője – például az UEMS-ben (European Union of Medical Specialists) – is állandó feladatot jelent számunkra, amit a hazai medicina általános európai, tengerentúli és kínai megjelenítése egészít ki.

– Milyen népegészségügyi programokban vesz részt a szervezetük?

A MOTESZ nemzeti népegészségügyi programokban való részvétele nem új keletű. Példának csak az anyagi támogatás híján mára háttérbe szorult kardiovaszkuláris programunkat említeném. Idén az ÁNTSZ-szel együtt mi szerveztük meg a Nyári Egészségtábort, a szűrések és a beteg felvilágosítás sok embert vonzott a Velencei-tó és a Balaton partjára. Ugyanez mondható el a Szűrések Éjszakájáról, ami elsősorban az emlődaganatok felderítésére koncentrált. Összeállítottuk az „Egészség tíz parancsolatát”, mely az egészségünk szempontjából legfontosabb életviteli tanácsokat foglalja össze, tömören és közérthetően. Jó lenne ezt a kiadványt széles körben, iskolákban és kis közösségekben országosan terjeszteni, hiszen egészségtudatos életmóddal és a betegségek megelőzésével nagyon sok orvos-beteg találkozás lenne kivédhető.

– A feladatok között említette az orvostársadalom és a civil társadalom közötti kapcsolat erősítését. Mit tehet a MOTESZ ennek érdekében?

Meggyőződésünk, hogy orvosaink és általában az egészségügy társadalmi megbecsülése nálunk anyagilag és erkölcsileg egyaránt messze van a letisztult értékrendű európai államokban tapasztaltaktól. Ennek okai a szocializmusban gyökereznek, és a kérdésnek csak következménye a senki által nem helyeselt paraszolvencia. A jövedelmek érdemi rendezésén túl ugyanakkor az izolálódott orvosi közösség társadalmi reintegrációját és elfogadottságát is elő kell segíteni. Hiszem, hogy ez az út a betegek keresztlélén vezet, és ezért egy új típusú orvos-beteg kapcsolatra, egy valódi partneri viszonyra

van szükség. Be kell látni, hogy a betegségről informált, felvilágosult és egyenrangúan kezelt beteg nélkül érdemben nem lehet gyógyítani. Ezért volt a tavalyi Magyar Orvostudományi Napok kiemelt témája az orvos-beteg kapcsolat, annak morális, jogi és kommunikációs vetületeivel. Ezt az új szemléletet demonstrálják komolyzenei rendezvényeink is, ahol a nézőtérben orvos, nővér és beteg egy közösséget alkotva, együtt foglal helyet. Ilyen csapatépítő esemény volt hűsvétkor az Operaházban a Parsifal, most októberben pedig az Armel Operafesztivál keretében az Erkel Színházban tartott három operaeszt.

– A tavaly megjelent IME interjúban Professzor úr megemlítette, hogy legfontosabb céljuk a MOTESZ szakmai súlyának visszaállítása. Hogyan haladnak ebben a kérdésben?

A Magyar Orvostudományi Napok visszatérő megrendezése, a népegészségügyi szűrőprogramokban való aktív részvételünk, az egészségügy racionalizálásával kapcsolatos állásfoglalásaink, társaságaink munkájának hazai és nemzetközi segítése, betegszolgálati tevékenységünk mind-mind apró lépést jelentenek ezen a hosszú úton. Látni kell, hogy az utóbbi években számos szükséges változáson és irány módosításon esett át a MOTESZ, ezért még sok hasonló pozitív cselekedetre és időre van szükség korábbi tekintélyünk visszaszerzéséhez.

– Elnök úr, Önt a szervezetben végzett munkájáért nemrég MOTESZ díjra terjesztették fel. Egyéb szakmai feladatai mellett hogyan jut ennyi ideje erre a területre?

Valóban feladatban nincs hiány, hiszen az ORFI főigazgató és a kollégiumi tagozati elnökség mellett a Semmelweis Egyetemen és Marosvásárhelyen egyetemi tanárként oktatom, több akadémiai bizottságban dolgozom, nemzetközi kötelezettségeim vannak, és az idén kineveztek az Egészségügyi Tudományos Tanács elnökségének tagjává is. De mindez egy célt szolgál, vagyis különböző irányokból hozzájárulni a hazai orvoslás jobbá tételéhez, betegellátás, oktatás és kutatás terén egyaránt. Különbösen is, amiben örömet leli az ember, azt nem tekinti munkának, és amit elvállalt, azt a Jóistentől kapott lelkiismerete szerint el is kell végeznie. Az álmokat és lehetőségeket nem jegyzi fel a krónikák, csak az elvégzett emberi munkának van esélye arra, hogy utánunk megmaradjon.

Boromisza Piroska

NÉVJEGY

Dr. Poór Gyula professzor a Semmelweis Egyetemen végezte tanulmányait, azóta az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézetben dolgozik, 2000 óta az Intézet főigazgatója. A kilencvenes években az Egyesült Államokban, a Mayo Klinikán folytatott kutatómunkát. A Magyar Tudományos Akadémia doktora, három akadémiai bizottság tagja, a Környezet és Egészség Bizottság elnöke. Az ORFI-ban működő Reumatológiai és Fizioterápiás Tanszéki

Csoport egyetemi tanára, az ESZK Reumatológia Tagozatának elnöke. Számos hazai és nemzetközi szakmai szervezet, valamint folyóirat korábbi és jelenlegi választott tisztségviselője. 2013-tól a Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége (MOTESZ) elnöke, 2014-től az Egészségügyi Tudományos Tanács elnökségének tagja. Nevéhez fűződik a Nemzeti Osteoporosis Program elindítása, a hazai osteológiai, majd az arthritis centrumhálózat kialakítása. Nemzetközileg elismert munkásságát könyvfejezetek, könyvek, magas impakt faktorú közlemények, kiemelkedő idézettség és kitüntetések jelzik.